

A rendezvény támogatói:

PÜSKI KIADÓ
BAÁR-MADAS REFORMÁTUS GIMNÁZIUM
VERES PÉTER GIMNÁZIUM
ELTE TTK MATEMATIKAI INTÉZET
NEMZETI ERŐFORRÁS MINISZTERIUM
NEMZETI TANKÖNYVKIADÓ
BRINGÓHINTÓ KKT.
ATTILA HOTEL (WWW.ATTILAHOTEL.HU)

Zene és hang: CSIBA LAJOS, KERÉKES BARNABÁS

A verseny körzeti fordulójának helyi szervezői:

- Buda körzet:** GELNICZKY GYÖRGY (Veres Péter Gimnázium)
HORVÁTHNÉ LÁPOSI ÉVA (Bárczi Géza Általános Iskola)
MERÉNYI IMRE (Baár-Madas Református Gimnázium)
FARKAS ESZTER (Áldás Utcai Általános Iskola)
ANTAL ERZSÉBET (Arany János Általános Iskola és Gimnázium)
SZABÓNÉ EGERVÁRI ÁGNES (Kossuth Lajos Magyar-Angol Két Tanítási Nyelvű Ált. Isk.)
- Pest körzet:** KAPOSINÉ BODÓ ANNA (Babits Mihály Gimnázium)
SZÉKELYHIDI-CSÁFORDA MÓNICA (Móra Ferenc Általános Iskola)
MAGYAR ZSOLT (Szent István Gimnázium)
LATÁK ISTVÁN (Lónyay Református Gimnázium)
ÁRVÁNÉ DOBA MÁRIA (Jedlik Ányos Gimnázium)
- Arany-körzet:** TAKÁCSNÉ BERKI VERONIKA (1. számú Általános Iskola, Budaörs)
KÁNTOR ARANKA (Bolyai János Általános Iskola, Érd)
CSÁKÓ JÓZSEFNÉ (Kőrösi Csoma Sándor Általános Iskola, Dunakeszi)
SZABÓNÉ EKKER ÉVA (Premontrei Szt. Norbert Gimnázium, Gödöllő)
- Gárdonyi-körzet:** LACZKÓNÉ KISS BEATRIX (Dr. Kemény Ferenc Általános Iskola, Eger)
KLAJ SÁNDORNÉ (Kazinczy Ferenc Általános Iskola, Miskolc)
- Jókai-körzet:** GAZDA-PUSZTAINÉ VÉBER GABRIELLA (Vaszary János Ált. Isk., Tata)
BOGNÁR EDIT (Nádorvárosi Közoktatási Központ, Óvoda és Ált. Isk., Győr)
- Kölcsey-körzet:** BARDÓCZINÉ WEINÉMER ÉVA (Csapókeri Általános Iskola, Debrecen)
SZABÓNÉ JUHÁSZ EMESE (Gönczy Pál Kéttannyelvű Ált. Isk., Hajdúszoboszló)
KATONÁNÉ FERENCZ ÉVA (Bocskai István Általános Iskola, Derecske)
WEINÉMER SÁNDOR (Bocskai István Gimnázium, Hajdúböszörmény)
TÓTHNÉ ANNUSKA ZSUZSANNA (Vári Emil Társulási Általános Iskola, Kisvárd)
VASKÓ MIHÁLYNÉ (Jókai Mór Református Általános Iskola, Nyíregyháza)
MURGULYNÉ KOVÁCS EDIT (Kálvin János Református Ált. Isk., Mátészalka)
- Móra-körzet:** TÓTHNÉ BODÓ MÁRIA (GYAKI 5. sz. Általános és Sportisk. Tagint., Gyula)
KOCSMÁR MÁRIA (Szent-Györgyi Albert Általános Iskola, Szolnok)
- Petőfi-körzet:** OSVÁTH EMESE (Szilády Áron Református Gimnázium, Kiskunhalas)
TERCSINÉ TÓTH ILONA (Zrínyi Ilona Általános Iskola, Kecskemét)
UDVARHELYINÉ BÉRES IRMA (Tisza-parti Általános Iskola, Szeged)
TÓTHNÉ HLAVÁCS MÁRIA (Kosztai József Általános Iskola, Szentes)
- Vörösmarty-körzet:** KÁSA ZSUZSANNA (Deák Ferenc Általános Iskola, Veszprém)
LASKÓ ZOLTÁNNÉ (Teleki Blanka Gimnázium, Székesfehérvár)

Kérjük, ha lehetősége van rá, támogassa versenyünket a következő számlaszámon:
Az Összedolgozási Képesség Fejlesztéséért (ÖSSZKÉP) Alapítvány, OTP 11703006-20445410

„Agykutatóként azt kívánom hazám polgárainak, hogy az agyunkat egyre jobban lefoglaló külső információáradat ellenére képesek legyünk odafigyelni a lélek hangjára, több ezer éves hagyományainkat hordozó belső világunkra. Csak így állíthatjuk alkotóképességünket, vágyainkat, az együttműködő szellem erejét közös felemelkedésünk szolgálatába.”

Idézet Dr. Freund Tamás akadémikus, az első Bolyai-díjas bejegyzéséből a Bolyai Díj Emlékkönyvébe. Budapest, 2000. április 2.

BOLYAI ANYANYELVI CSAPATVERSENY

BOLYAI FARKAS

BOLYAI JÁNOS

2010. 8. osztály Országos döntő

A rendezvény fővédnöke:
Prof. Dr. FREUND TAMÁS akadémikus

A feladatsor összeállítója:
PAPP ISTVÁN középiskolai tanár

Feladatok, ötletek:
MARTON ÁGOTA középiskolai tanár

A feladatsor lektorálójaja:
KERÉKES BARNABÁS középiskolai tanár

Szerkesztés, informatikai háttér:
TASSY GERGELY középiskolai tanár

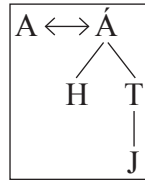
A verseny megálmodója:
NAGY-BALÓ ANDRÁS középiskolai tanár

<http://www.bolyaiverseny.hu>

Az 1-13. feladatok megoldását a válaszlapon a megfelelő helyre tett X-szel jelöljétek! Előfordulhat, hogy egy feladatban több válasz is helyes.

- Mely szópárokra igaz, hogy az eltérő mássalhangzóik egymásnak zöngés-zöngétlen párjai?
(A) *véd – vét* (B) *fáj – váj* (C) *paci – pacsi* (D) *seb – zseb* (E) *szúr – zsúr*
- Jelöljétek be a költő és műzsája/szerelme párokat!
(A) *Csokonai Vitéz Mihály – Lilla* (B) *Balassi Bálint – Vajda Julianna*
(C) *Petőfi Sándor – Perczel Etelka* (D) *Ady Endre – Mednyánszky Berta*
(E) *Vörösmarty Mihály – Csajághy Laura*
- Mi a felsorolás szabálya? Próbáljátok meg kitalálni, majd jelöljétek meg azokat a szavakat, amelyek ez alapján a sor 7. helyére kerülhetnek!
1. nekilát 2. kitalál 3. takarít 4. kalapál 5. lapától 6. párolog 7. ...
(A) *pátyolgat* (B) *rónaság* (C) *rongál* (D) *rohamoz* (E) *rovátkol*
- Mely állítások igazak az ábrán látható ágrajzra?
(A) *A mondat állhat hét szóból.*
(B) *Lehet múlt idejű és kérdő modalitású.*
(C) *Az egyik bővítmény alaptag is egyben.*
(D) *Van benne mellérendelés.* (E) *Az alany nem lehet többes számú.*

- Van néhány olyan betűnk (magán- és mássalhangzók), amelyre ékezetként egy vagy két pontot teszünk. Vannak olyan szavaink, amelyekben több ilyen betű kerül egymás mellé (pl. a *kiürül* szóban kettő, amelyeken összesen 3 pont van). Legfeljebb hány **pont** kerülhet egy szóban **közvetlenül** egymás mellé?
(A) 4 (B) 5 (C) 6 (D) 7 (E) 8
- Mondjuk magyarul! Mely idegen szavaknak adtuk meg helyesen a magyar megfelelőjét?
(A) *fullos = értékes, drága* (B) *inkorrekt = gyáva* (C) *retró = divatos*
(D) *relaxál = lazít, pihen* (E) *kommunikál = cseveg*
- Költői kérdéseket idézünk. Melyek származnak Petőfi Sándortól?
(A) *„Kétes kedvet mért csepegtetsz / Még most is belém?”*
(B) *„Áll-e még az ősz Peterdi háza?”* (C) *„Hol van, ki zengje tetteim?”*
(D) *„De látod amottan a téli világot?”*
(E) *„Ki volt tanítód? hol jártál iskolába?”*

- Nyelvünk történetének jelentős eseménye volt a nyelvújítás. A korabeli írók, nyelvészek sok új (olykor furcsa) szót alkottak. Nyelvérzéketek s a szóképzésről tanultak alapján az alábbi furcsaságok közül válasszátok ki azokat, amelyek valamilyen foglalkozást, hivatást jelentenek!
(A) *pénzcsűrnök* (B) *napirmány* (C) *égész* (D) *titkács* (E) *táncadalom*

- Egy kevésbé ismert közmondásból kihagytuk a magánhangzókat. A közmondás megfejtése után jelöljétek be az **igaz** megállapításokat!

N _ m r _ ff _ l m _ r _ k _ z _ mb _ rt.

- (A) Jelentése: ne a gazdagsága alapján ítéljünk meg valakit.*
(B) Üzenete: a belső tulajdonságok fontosabbak, mint a külsők.
(C) Az egyik szóban van teljes hasonulás.
(D) Van benne ikes ige. (E) *A mondatban van társhatározó.*
- Mely szópároknak kell mindkét tagját kötőjellel írni?
(A) *IRULPIRUL, SZABADSÁGHÍD* (B) *FELFELNÉZ, NAGYRAVÁGYÓ*
(C) *ZALAMEGYE, DIMBESDOMBOS*
(D) *DÉLNYUGAT, DÉLMAGYARORSZÁG*
(E) *LABDARÚGÓVILÁGBAJNOKSÁG, BALATONFELVIDÉK*
- Weöres Sándortól idéztünk sorokat. Melyekben van metafora?
(A) *„Szemem tavában magadat látod”*
(B) *„magam-varrta sorsot / hordjon mindég vállam.”*
(C) *„Szállnak az alkonyi felhők, / mint halovány-hajú lányok”*
(D) *„Virágszőnyeget visz a folyó”* (E) *„ha fény leszek, áldalak”*
- Keressétek meg a felsorolt 3 dőlt betűs szó közös **utótagját!** Majd a válaszlehetőségek közül azokat jelöljétek meg, amelyeknek ugyanez a szó **előtagja** lehet!
víz..., macska..., méz...
(A) *...vas* (B) *...bánya* (C) *...mérőföld* (D) *...kor* (E) *...balta*
- Próbáljátok megtalálni azt a ritka melléknévképzőt, amely a dőlt betűs igék mindegyikéhez kapcsolható! Mely igeformákhoz illeszthető ugyanez a képző?
lobban, hisz, feled, talál, félt
(A) *jár* (B) *zokog* (C) *hat* (D) *roml(ik)* (E) *moz(o)g*

A következő feladatot a válaszlapon kijelölt helyén oldjátok meg!

- Írjátok egy kerek történetet, amelyben csak **ő/ó** magánhangzót tartalmazó szavak szerepelnek! A téma és a műfaj kötetlen, a szöveg tartalmazhat párbeszédet is; legyenek minél ötletesebbek!